

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Baththány-utca 5. sz.

Örvendetes szimptomák.

Abban a feneketlen mélységben és rettenetes sötétségben: a társadalmi állapotok helyes rendezésének kérdésében, időnként egy egy biztató jelenséget látunk felcsillanni a sok veszedelmes hajtásból, mely örvendetes szimptomák éltetik még bennünk a reményt, hogy idők multával kikerülünk ebből a homályban való botorkálásból s megkapjuk az elégtételt: ama sérelmekért, amelyek úgy az egyént, valamint az egész társadalmat a hibás intézkedések folytán érték.

Mert nem lesz addig határozott, szilárd alap a fejlődés biztosítására, nem lesz elegendő megbízható és minden ízében erős emberanyag a nagy célok végrehajtására, amíg nem formálódik ki precíz konturokban a munkáé népnek — az állami élet eme nagy faktorának — mindazon joga, mely világossá teszi előtte a kölelességek teljesíthetőségét, melyeket az állam és a társadalom — mint ilyen — reá ró.

És hol látjuk a bajok orvoslására hivatott jelenségeket feltűnni? A komoly és minden ki csínyes érdektől ment szociális törekvésekben, melyeket a tudomány harcrosai tisztán az igazság szolgálatában igyekeznek megoldani a nép boldogítására. Ott látjuk e modern harcrosok sorában a művelődés nagynevű férfait, a filozofia kapacitásait s a mellett minden rétegből az az érdeklődést, mely ezen utörök munkáját kíséri. És ma már a társadalmi kérdések nemcsak a jog és kötelesség viszonyát célozzák, hanem a kulturális fejlődés igényeit is fölvetik és a kultura győzelmétől várjuk az elöitételek összeomlását. Mert az elöitélet absztrakt fogalom, azt nem lehet erőszakos támadással, avagy egyszerű kardcsapással lenyakazni, hanem

utat kell keresni, amelyen a felvilágosodás és művelődés a közélébe férközhessék, hogy ezek fénye mellett mindennemű elöitélet babonás semmisséggé homályosuljon el. És főképp e téren örömmel tapasztaljuk, hogy az egész emberiséget átalakító és megváltandó törekvések, melyek evégből roppant horderejűek, már kezdenek az irodalomba és művészetekbe is bevonulni, hogy azután ezek vezérlete alatt diadalmasan nyomuljanak előre — a világosság felé!

Minden vonalon tapasztalhatjuk, hogy ma már bele mernek nyulni a társadalmi fejlődés nagy gépezetébe, nemhogy azt felforgassák és munkára képtelenné tegyék, hanem hogy egyszerűsítve, csiszolva, főképp megjavítva és reformálva, mindenki számára gyümölcsözővé tegyék.

Szó sincs róla, még csak kezdetén vagyunk az utnak, nem látunk sokat és tisztán a nagy homályban, határozott célunk sincsen még, kapkodunk ide-oda s egy felcsillanó eszmébe görcsösen kapaszkodunk. Ámde már halljuk zakatolni a nagy gépet, látjuk emelkedni a hullámot, mely folyton folyvást fenyegetőbbé válik, érezzük, hogy immár kikerülhetetlen lesz a nagy explozió, melytől fél világ várja megváltását.

Bizonyos, hogy így, a mai állapotokkal nem maradhatunk meg, ez nem biztosít számunkra talajt, melyen fejlődhetnénk. A robbanás be fog következni, a hasznavehetetlen szilánkok meg fognak semmisülni és megszilárdul az igazság. — Bizzunk és ne zárkózzunk el a fejlődés, ujtítás elől és főképpen a nép elméjét ne zárjuk el a felvilágosodás utjától.

Változások a Kuriánál. Birói körökben elterjedt hírek szerint Szabó Miklós, a Kuria elnöke

az ősszel nyugalomba vonul. Helyét Vörösmarthy Béla a Kuria másodelnöke foglalja el, a kinek helyére Bernát Géza igazságügyminiszteri államtitkárt emlegetik. Bernáth helyére igazságügyminiszteri államtitkárrá — hir szerint — Fabinyi Ferenc dr. a szegedi ítélőtábla elnöke van kiszemelve.

Császká György

Ma helyezték örök nyugalomra Császká György, volt kalocsoi érsek holttestét. Nemesak az ő egyházmegyéjének, hanem az egész érseki megyének gyásznapja volt a mai nap.

Szegeden ma volt gyászmise a szent Demeter templomban, mert Császká György a csanádi egyházmegyének is metropolitája volt. A misén Niedermayer Antal plébános pontifikált.

A temetkezésre vonatkozólag a következő táviratot kaptuk.

Kalocsa, aug. 16.

Az elhunyt érsek ravatalát már tegnap és tegnapelőtt nagyszámu, részben a vidékről összesereglett, hívő látogatta meg. Tegnap délután Majorossy püspök beszentelte a koporsót. Este érkezett meg a temetésre Bács megye főispánja és 5 tagu küldöttsége, Zombor, Szabadka, Ujvidék, Baja, Zenta, Bács, Óbecse, Jánoshalma küldöttsége. Szmrecsányi nagyváradi, Várossy székesfehérvári püspökök és Kohl Medárd címzetes püspök, a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében Várady Árpád apát miniszteri osztálytanácsos is ideérkeztek. A nagyváradi, szepesi, csanádi káptalanok küldöttjei is megjelentek. Képviseltetik magukat a bajai és szabadkai katolikus körök küldöttségileg.

Ma reggel 8 órakor a papság egyházi díszben, a feketével bevont főszékesegyházból az érseki palotához vonult. A holttest beszentelése után a gyászmenet visszatért a főszékesegyházba. Elöl vonult a tanintézetek ifjusága, következtek a főkáptalani

tisztek, Kalocsa elöljárósága és képviselőtestülete, majd a közintézetek küldöttségei, egyletek, tantestületek, társulatok, továbbá a papság és a főkáptalan. A püspökök vonultak ezután segédletükkel, élükön Szmrecsányival Az udvari papok elhunytgyházfejedelem rendjeleit vitték. Koporsót 12 pap vitte. A koporsó után Várady Árpád mint a kormány képviselője és a rokonok haladtak. A menetet az uradalmi tisztek és a cselédség zárta be. A koporsót díszes ravatalra helyezték.

A gyászmisét Szmrecsányi püspök végezte nagy segédlettel, az abszolutiót Várossy, Majorossy, Kohl adták meg. A főszékesegyház előtt lévő teret a küldöttségek, valamint a város és vidék összesereglett népe töltötte meg. A gyászmise után a főszékesegyház főoltárától jobbra lévő sirboltba tették az elhunyt főpap holttestét és azt befalazták. A szertartásnak 1/2 11 órakor volt vége.

A káptalan tömeggondnokává Zundl Péter oldalkanonokot választották meg. A káptalani helynökválasztás délután lesz. A végrendeletet még nem bontották fel.

A szabadkai fogyasztási adó.

— Nem lesz emelés. —

A pénzügyigazgatóság kiküldöttjei Biró Károly dr. polgármester, Dembitz Lajos dr. tiszti főügyész és Antunovits Andor pénzügyi tanácsos ma délelőtt hosszasan tárgyaltak a szabadkai bor- és huszfogyasztási adó ügyében.

Megemlítettük már, hogy a pénzügyminiszter körülbelül 60,000 koronával magasabban irányozta elő a szabadkai bor- és huszfogyasztási adót. Hasonló adóemelést azonban minden városban tervbe vettek. Ez az emelés Szabadka fogyasztó közönségére az ide drágaság mellett nagy terhet rótt volna.

A mai tárgyalások folyamán azonban sikerült Biró Károly dr. polgármesternek nyilvánvalóvá tenni azt, hogy a fogyasztási adó emelése minő nagy hátrányára válnék a közönség-

JOÓ-FÉLE Vizgyógyintézet

— A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN. —

Az intézet Dr. Kertész Sándor tiszti főorvos felügyelete alatt áll.

Gyógymódok: vizcúra: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: idegyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseivel (nauheimi cura).

Részleges és teljes villanyos fényfürdők. specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

nek, s hogy a mostani bérösszeg is már meglehetősen magas.

Tekintetbe véve a város képviselőinek érveit, a pénzügyigazgatóság az adóemeléstől eltekintett, s a várossal a mostani adóösszeg erejéig kötötte meg a szerződést, remélve, hogy a pénzügyminiszter a szerződésnek ilyen méltányos megkötését helybenhagyja.

Nem lesz tehát adóemelés, aminek Szabadka közönsége bizonyára örülni fog.

Leégett vasuti állomás.

(Saját tudósítónktól.)

Az éjjel Lacházán a vasutállomás földig leégett. Az állomásfőnök, — akinek öt gyermeke van, — a pénztáros, szóval mindazok, akik az állomási épületekben laktak, most hajléktalanok.

A tűz a szivattyu háznál támadt. Ez az épület pörjével volt körülrakva, mert ezzel fűtöttek. Azt hiszik, hogy a kéményből kiszálló szikra visszacsúszott a pörjére és azt meggyújtotta.

A nagy szárazságban egy pillanat alatt lángokban állt az összes felhalmozott anyag, majd a szivattyuház. Erről a lángok átcsaptak a többi épületekre is, s néhány pillanat múlva az egész állomás lángokban állott.

Oltásra gondolni sem lehetett. Az embereknek erre idejük sem volt, mert mindenki a saját vagyonát akarta megmenteni a lángokból, ami jórészt sikerült is. Mire a közeli falvakból segítség érkezett, akkorra már a tűznek jóformán vége is volt. Csak füstölő gerendákat és falakat találtak a tűzoltók.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek Budapestre:

Csifu, aug. 16.

A 10-ikén Port-Arthurba visszatért orosz hadihajók ma ismét kijöttek a kikötőből. A japán hadihajók szakadatlanul üldözik őket.

Tokió, aug. 16.

Kamimura tengernagy jelentése szerint a 14-dikén lefolyt ütközetben, mely a japán és orosz vladivosztoki hajóhad közt történt, az orosz hajók nagy veszteséget szenvedtek, s a Rurik teljesen használhatatlanná vált, sőt később elsüllyedt. A súlyos hajóról a japánok 600 orosz tengerészt mentettek meg.

Pétervár, aug. 16.

Hivatalos jelentések szerint Port-Arthur helyőrsége 8-tól 10-ig 7 tiszt és 243 katonát veszített, megsebesült 35 tiszt és 1553 katona. Eltűnt 1 tiszt és 83 katona.

Pétervár, aug. 16.

Az orosz távirati ügynökségnek jelentik Mukdenből 15-éről: 14-én érkezett jelentés szerint e napon a japánok támadást intéztek Port-Arthurra. Ezt azonban nagy veszteséggel verték vissza az egész vonalon. A védelmet Stössel tábornok vezette. A csapatok szelleme és magatartása kitűnő. Az erősség bőven el van látva élelmiszerekkel. A parancsnok rendíthetetlen bátorsága az összes csapatokat a győzelem biztos tudatával tölti el.

HIREK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Va-árnap délelőtt 9-től 12-ig.

Augusztus 20. A cipészek szabadkai szak egyesületének mulatsága a Hungáriában.

Augusztus 20. Leányok bálja Palicson.

Szeptember 3. A szabadkai magyar asztaltársaság szüreti mulatsága a városligetben.

Szeptember 3. A máv. szolgaszemélyzetének bálja a Polgári szálloda kerthelyiségében.

Főispánváltozás.

Schmausz Endre főispán, amint biztos forrásból értesülünk, igen rövid időn belül meg fog válni az állásától.

— **Eljegyzés.** *Taussig* Vilmos városunk tekintélyes polgárának leányát Irént, eljegyezte *Jakab* Dezső budapesti építész.

— **Szent István napja.** A szabadkai gazdakör, mint minden évben, úgy az idén is megünnepli Szent István napját. Délelőtt részt vesz az istentiszteleten és a körmeneten, este a gazdakör helyiségében halvacsorát rendez.

— **Ünnepi istentisztelet.** Ó Felsége születésnapja alkalmából f. hó 18-án a reggeli istentisztelettel kapcsolatban a helybeli izr. hitközség templomában fényes ünnepi istentisztelet lesz, a melyen dr. Singer Bernát alkalmi hitszónoklatot tart.

— **A kórház szénszükséglete.** A kórházügyi bizottság ma délelőtt dr. *Biró* Károly polgármester elnöklése alatt tartott ülésében határozott a kórházi fűtőanyag beszerzésének ügyében. Rövid vita után a bizottság *Löwy* A. és társa helybeli cég ajánlatát fogadta el ötven vagon pécsi aknászén szállítására. A legutóbb megajtott próba alkalmával ugyanis kitudt, hogy a pécsi szén kalóriája a petrozsényinél 1000 egységgel, a ratkovicinél pedig 3000-rel nagyobb és így a pécsi szén használata egy fűtőidény alatt 2000 korona megtakarítást eredményez.

— **Öngyilkos fuvaros.** *Szloboda* István bajai fuvaros kocsis 16-án reggel, a fölötti bánatában, hogy egész vagyonát elverte, azonfelül még sok adósságot is csinált, főbe-lötte magát. *Szloboda* ki akarta irtani az egész családját is és már napok óta töltött fegyverrel járt körül. Huga azonban 2 nap előtt eltűnt, mivel félt bátyjától, hogy lelövi. Végre 16-án reggel 3 órakor végrehajtotta a szándékát. Feleségére is rálőtt, kinek sebe könnyű és még a helyszínen bekötötték, *Szloboda* azonban meghalt és 4 órakor be-szállították a városi közkórházba. Végredeletet is hagyott hátra, melyben az adósságait sorolja fel és kéri a várost, hogy fizesse ki azokat.

— **Nagy idők tanuja.** *Szecsai* Pál öreg honvéd 71 éves korában magyarkanizsán elhunyt. A boldogult, mint gyermekifju vett részt a szabadságharcban.

— **Kiállítás Királyhalmán.** A királyhalmi gazdasági kör tegnap tartotta meg fényesen sikerült arató-ünnepélyét a Királyhalom kissori iskolánál. Az arató-ünnepélyen több mint ezer királyhalmi gazdaember vett részt. Az ünnepség annál is inkább érdekesnek mutatkozott, mert ilyen még a királyhalmi kerületben nem rendeztek. A királyhalmi gaz-

dasági kör, az arató-ünnepély sikerén felbuzdulva, elhatározta, hogy szeptember 11-én gyümölcs-, szesz- és állatkiállítást rendez a kör helyiségében. Ez szintén sikeresnek ígérkezik.

— **A hűtelen feleség.** *Czékus* János ma azzal a panasszal állt elő a rendőrkapitányi hivatalban, hogy a felesége elhagyta, de nemcsak a maga holmiját vitte magával, hanem az ura tulajdonát képező 60 korona készpénzt is magához vette és az ágyneműt is elvitte. A rendőrség az eljárást megindította.

— **A senki gyermeke.** A Prokes-féle téglagyári telepre ma délelőtt egy 8-9 év körüli leánygyermek jött. A személyzet kérdezősködésére nem tudott feleletet adni, mert tökéletesen néma, csupán a kutyaugatáshoz hasonló csaholó hangokat hallatott. A szánalmas teremtmény hozzátartozóiról senki sem tud felvilágosítást adni. Személyleírása: száz cm. magas, arca szőke, szeme sárga szemöldöke és haja barna. A telepre jöttkor piros, fekete pöttyes bő blúz, kis piros virágos fekete szoknya és térdigérő kék ing volt a ruházata.

— **Elveszett** egy kettős fedelű női aranyóra, egyik oldalán kékre emailrozott öv van.

— **Tolvaj utitárs.** Két iparos legény vándorolt együtt munkakeresés végett. Vándorlásuk közben a Szabadka—bajmoki országút egyik szállásán megpihentek. Míg egyikük *Kovács* József mázoló segéd a fáradtságtól kimerülve elaludt, a másik aki asztalos legény, ellopta a bőröndjét, a melyben ruhaneműk, ezüst óra és arany lánc volt és azután tovább állt. A szegény megkárosított vándor bejött a rendőrséghez és itt panaszolta el baját.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: *Csubin* Mihályné Hajnal Erzsébet 82 év, *Vujkovic* L. Anna 18 nap, *Pec* Jánosné Szűcs Mária 76 év, *Juhász* István 84 év, *Urbán* Lajos 12 nap, *Keckés* György 3 hó, *Franciskovits* Mária 4 hó, *Csinderics* Roza 1 hó, *Csepesik* Mátyás 17 hó, *Vilheim* János 6 év, *Krnyajszky* Jovity Rádó 9 hó, *Budincsevics* Ferencné Szárics Mária 31 év, *Kovács* Mária 18 hó, *Ivánkov* Mária 12 nap, *Zélics* Ilona 13 nap, *Mikovic* Miklós 75 év. — **Eljegyzés:** *Polyákovits* Máté Sztantics Máriával, *Ivandéki* Balázs Tikvicki Franciskával, *Csovesits* János Pecér Máriával, *Ognyanov* Márk Horvácki Paulával, *Milánkovics* Ferenc Vidákovits Alojziával, *Pincel* Péter Murányi Katalinnal, *Somogyi* Pál Horváth Terézszel, *Tribet* Péter Neszvecskó Rozával, *Rigó* Miklós Vörösbaranyi Terézszel, *Péics* T. Fülöp Vidákovits Klárával. — **Házasság:** *Rai* Gábor Sztipics Rozáliával, *Kovács* Kálmán Kővágó Terézszel, *Szkenderovits* Pál Péricsics Jozefával, *Budanov* Dani Péricsics Paulával, *Fekete* Dénes Horváth Cecillel, *Schnetter* Péter Lovász Rozával.

— **Imarend.** A szabadkai izr. hitközség templomában újabb intézkedésig a következő imarend lesz: Reggeli ima 6 órakor. Esti ima 6¹/₂ órakor. Péntek isten tisztelet 6¹/₂ órakor. Haskora 6¹/₂ órakor. Szombat délelőtti istentisztelet 10 órakor. délutáni 4¹/₂ órakor.

— **Az utcák tisztántartása.** Hirt adtunk már lapunkban arról, hogy a köztisztaság feletti felügyelettel legközelebb a tüzoltó parancsnokságot szándékozik a hatóság megbízni: *Skozsa* Zoltán tüzoltóparancsnok ma jelentést tett a polgármesternek, mi-

szerint szeptember 1-ig az utcák és terek tisztántartását tárgyoló terjedelmes javaslat kidolgozására hajlandó.

— **Beküldetett.** A szabadkai izr. Szt-Egylet temetőri állásra 1000 kor. évi fizetéssel pályázatot hirdet. Az eddigi gyakorlat szerint a temetőri fizetést nem huzott a Szt-Egyletnél, mert a mellékjövedelmek és a sirok gondozásából tisztességesen megbírt élni. Türihetetlen a jelenlegi vezetőség gazdálkodása, mert eltekintve a fent érintetteket, 1000 k. fizetés egy temetőrnek már egy kissé nagyon busás. Köztudomásu, hogy a helybeli bajai kath. temetőri 480 kor. fizetést kap és ott sokkal kevesebb a mellékjövedelem, mint a zsidó temetőben. Az izr. Szt-Egylet vagyoni viszonyai nem olyan fényesek, hogy egy temetőrnek, aki akár hogy vesszük a dolgot, mégis csak szerény igényű paraszt ember, szabad lakással még 500 frt készpénzfizetést adjon. Hallomás szerint ezt a fizetést az izr. közönségtől akarja a vezetőség magának megtéríteni, hát ez bizony nem fog megtérülni még felében sem! A sirok gondozásáért szívesen fizet a közönség a temetőrnek, de a Szt-Egyletnek nem, mert az ör felügyel a sirokra. a melyeket gondoz, holott a fixfizetésű ör nem fog törődni a sirokkal. Nem akarjuk elhinni, hogy ezen egy kissé könnyelmű ujtítás egy protec-tióis egyén érdekében lép életbe.

— **A budapesti metereológiai intézet jelentése.** 1904. augusztu. 16-an. Változókon szeles idő várható, helyenkint esővel vagy zivattal és hősüléssel.

A szabadkai szocialisták.

A szabadkai szocialisták f. hó 14-én a régi gymnasium udvarán nyilvános népgyűlést tartottak. *Vass* Antal nyitotta meg a gyűlést, akinek az ajánlatára elnökül *Hamburger* Józsefet, jegyzőül *Nojcsék* Józsefet választották meg.

Az első szónok *Gyenes* István volt, aki a szervezkedés célját és hasznát fejtegette. Utánna *Vass* Antal beszélt a szakegyletek feloszlásáról. Ezután *Németh* fejtegette a szocial demokrácia célját. *Simics* és *Ivics* bunyevácul ismételték a magyar beszédek tartalmát. Voltak még szónokok minthogy azonban az idő már előrehaladott, az elnök rövid beszéddel bezárta az ülést.

A magyarországi fémmunkások országos szövetségének szabadkai csoportja megalakult.

A szabadkai munkásdalárda énekkarait kedden és pénteken 8—10 óráig tartja, amikor be is lehet iratkozni.

Öngyilkos katona.

Ma reggel egy *Fábián* nevű 86. gyalogezredbeli katona vetett véget életének szolgálati fegyverével. Szenttamási származásu a VI. századba volt beosztva mint szakács.

Ma reggel kiosztotta a kávé és mikor a kaszárnyából kivonultak és a két orvos is eltávozott, szolgálati fegyverébe éles töltényt tett s agyonlőtte magát.

Öngyilkosságának oka szerelem volt. Gazdag létére szeretett egy

szegény leányt akitől a szülei óvták. Ő azonban nem hallgatott a szüleire, hanem még ha szabadságot kapott, akkor is, ahelyett, hogy haza ment volna, imádotljánál tartózkodott.

Két nappal ezelőtt is ezt tette. Szülei ezt megtudták és erősen megdorgálták. Efelőtti elkeseredésében követte el az öngyilkosságot.

TÁVIRATOK.

Tűzoltó kongresszus.

Budapest, aug. 16. A nemzetközi tűzoltószövetség III. kongresszus külföldi vendégei, illetőleg a szövetség tagjai ma este hét órakor érkeztek meg a fővárosba a nyugati pályaudvaron. Gróf Széchenyi Viktor, országgyűlési képviselő, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnöke, küldöttség élén eléjük ment Pozsonyig, ahová a külföldiek ma reggel kilenc órakor érkeztek. Pozsony város és a pozsonyi tűzoltóság a vendégek tiszteletére délben dejeuner, délután pedig a Palugyay-féle vendéglőben nagy ebédet rendeztek. Délután négy óra tíz perckor indultak a küldöttséggel együtt Pozsonyból Budapestre, utközben csatlakoztak hozzájuk a vidéki tűzoltóságok vezetői.

Tallán miniszter fia öngyilkos.

Lipk, aug. 16. Tallán Andor, Tallán Béla földmívelésügyi miniszter fia, tegnap este tíz órakor föbe lötte magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Valószínű, hogy tettét pillanatnyi elmeavarban követte el.

A minisztert fia öngyilkosságáról sürgönyileg értesítettek.

Hirtelen elhunyt közjegyző.

Szentgothard, aug. 16. Desits Gyula királyi tanácsos, kir. közjegyző ma délelőtt szívszélhűtésben hirtelen meghalt. Halála nagy részvétet kelt.

Elhunyt torpedó gyáros.

Fiume, aug. 16. Hoyos György, a fiumei torpedógyár társtulajdonosa, tegnap Beckettben, Angliában elhunyt.

Sikkasztó raktárkezelő.

Fiume, aug. 16. A munkások fogsztási szövetkezeténél mintegy 3000 koronás sikkasztást fedeztek fel. A gyanu a raktárkezelőt terheli, kit le is tartóztattak.

A Fontainebleui erdő égése.

Budapest, aug. 16. Párisból jelentik: A Fontainebleui erdőségben két napja nagy tűz pusztít, melynek már mintegy 18 kilométernyi kiterjedésű erdőállomány esett áldozatul. A tűz oltására és korlátozására két gyalogezredet küldtek ki.

Kirabolta az apját.

— Expressz tudósítás. —

Tragikus kimeneteli rablás történt szombaton éjjel a somogygyeji Egeres községben, ahol — Frommer Pál odavaló gazdaembert kirabolta — a saját fia.

Az öreg Frommernak, aki különben igen jómódu ember, volt egy elzüllött fia, akit az apja kénytelen volt még a tavasszal kitiltani a házból, mert a könnyelmű fiatal ember, hogy mulatozó hajlamait kielégíthesse, meglopta a saját apját. A fiatal Frommer a tavasz óta a környéki községekben csavargott s ott ismerkedett meg egy Hauer Mi-

hály nevű legénnyel, akivel együtt duhajkodtak a múlt héten.

Mikor a pénzüik elfogyott, Frommer azt az indítványt tette pajtásának, hogy rabolják ki az ő apját. Az öreg Frommer ugyanis a múlt héten adta el a buzáját s a fiu tudta, hogy most van az öregnél pénz. Ezt akarta tehát elrabolni az apjától. Szombaton éjjel a két cimborá baltákkal felfegyverkezve bemászott Frommerék udvarába. Azt hitték, hogy az öreg — mint máskor szokta — künn alszik a tornácon. Véletlenül azonban éppen akkor bent aludt s amikor a két rabló a bezárt szobaajtót feszegette, az öreg Frommer felriadt és rosszat sejtve az asztalhoz sietett, hogy az asztalíókban tartogatott revolvert elővegye.

Amint a revolvert kezébe vette, már is felpattant a bezárt ajtó s azon két bekormozott arc alak lépett be. Az öreg Frommer lőtt s utána az elől álló alak mellén találva összeesett, a másik pedig kifutott s elmenekült. A meglőtt alak csak annyit tudott mondani, hogy »Apám, agyonlőttél« s aztán rövid vonaglás után meghalt. A meglőtt ember az elzüllött Frommer volt. Társát a csendőrök másnap elfogták, aki aztán részletesen előadta az esetet.

MULATSÁGOK.

Katonazene. A cipészek szabadkai szakegyesületének, f. hó 20-dikán, a Hungáriában tartandó mulatságai, mint értesülünk, a 86-dik gyalogezred zenekara fog játszani.

Palicsi fürdővendégek.

Mult hét folyamán a következő fürdővendégek érkeztek Palicsra:

Dr. Pataj Sándor ügyvéd Zomborból, lakik városi épületben, Gombos Szine Ó Becséről városi ép. Dr. Fölser István orvos Szabadkáról városi ép. Mónus Juliánna földbirtokos neje Hmvásárhelyről Kiss A. villa. Sztrókay István pénzügyőri biztos Szabadkáról Kiss A. villa, Léderer N. Csabáról lakik városi épületben, Lyubibratic Kelemen gazd. tanácsnok Szabadkáról városi ép. Gombos Dezső huszár önkéntes Bécsből városi ép. Tibor Mihály p. és táv, felügyelő Újvidékről városi ép. Bartos Károly székesfőv. számtiszt Budapestről városi ép. Pacsar Mihályné földbirtokos neje Omorovicáról Léway villa, Szegedi István földműves Zentáról városi ép. Popp György kir. tan. p. ü. igazgató Zomborból városi ép. Kálnay Béláné keresk. neje Szegedről városi ép. Sütő József ügyvéd Nyiregyházáról városi ép. Sebők Mihály vasügynök Szegedről Vermes villa, Herold Etel magánzónó Hódvásárhelyről Vermes villa, Begonics Mátyásné keresk. neje Topolyáról városi ép. Krausz Samu fakeresk. Szolnokról lakik városi ép. Ambrus Lidia földbirtokos neje Omorovicáról Léway villa, Elise Platner pokróc kereskedő Kalocsáról városi ép. Kádár Szilveszter plébános Mindszentről városi ép. Matzenauer M. Fehértemplomról diórámás városi ép. Szeles Imréné lakatos Szegedről Léway villa, Velker Sándor postás Újvidékről városi ép. Balogh Lajosné földmives neje Pacserről Kiss A. villa, Jovánovics György keresk. Nkikindáról városi ép. Körmöczy Pálné gazd. neje Okanizsáról városi ép. ifj. Csida Antal földműves Gákováról városi ép.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A duhajkodás vére. Hires legény volt Babi Antal Bácsstopolya községben. Alig esett meg verekedés nélkül, de meg is adta az árát. Május 30-án is alaposan berugott állapotban állított be Horvát József korcsmájába, hol néhány tamburás legény mulatott. Amint a garázda legény belépett, egyenesen a mulatozók felé tartott és egyikük, Fekete József alól a széket akarta kihuzni. Ez csendesen kérte, hogy hagyja békén, mire Babi bicskát rántott. A korcsmáros erre már szintén beavatkozott és tuszkolta kifelé, de nem birt vele. Babi megszurta Feketét még pedig oly súlyosan, hogy most is munkaképtelen s azután kifutott a helyiségből. A tamburások sem hagyták annyiban a dolgot, hanem utána eredtek. Kovács és Fekete érték utol és botokkal leütötték, egyikük a lábán meg is szurta. A tehetetlenül fekvő Babit a rendőrök vitték a község házára, ahol egy negyed óra alatt elvérzett, mert a szurás az ütőerét érte.

A szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta a tamburások bűnügyét *Marián Miklós* elnöklete alatt.

A bizonyító eljárás befejeése, dr. *Aczél Imre* vád-, dr. *Révész Ernő* és dr. *Farnék Dezső* védő beszédei után a törvényszék kimondta az ítéletet, amely szerint Fekete József és Kovács Pál halált okozó testi sértés büntetésében, mint tettestársak bűnsöknek mondatnak ki, miért is Fekete az enyhítő körülmények tekintetbe vételével *7 havi börtönre* és 40 korona pénzbüntetésre, Kovács pedig *egy évi börtönre* és 40 korona pénzbüntetésre ítéltettek.

Az ítélet ellen az összes felek felebbezést jelentettek be.

RÉGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HÓS.

Irta: *Stenkiewicz Henrik.* 38

„Nos, és mi van abban! Azért gazdag a menyecske. A földesur most valamennyi pognebini embert kiválthatná, akkor azután ő beszélhet. Legközelebb, mondta a földesur, választások lesznek, akkor vigyázzanak az emberek, hogy németre ne szavazzanak. Én majd kifizetem Jusztot, és Boegenak befogom a szemét. Ezért azután a földesasszony átölelte a nyakát. A földesur tefelőled kérdésködött és így szól: ha gyenge, majd beszélek az orvossal, hogy adjon neki bizonyítványt, hogy most nem maradhat a börtönben. Ha nem is kegyelmeznek meg neki egészen, folytatta, de legalább a télen ülheti le a büntetését, de most az aratáshoz szükség van reá. Hallod? Tegnap a földesur a városban volt, holnap az orvos Pognebinba jön látogatónba, mert az ur meghívta, és akkor kiállítja a bizonyítványt. Télen ugy ülhetsz majd a börtönben, akárcsak egy király. Fütött szobád lesz, ingyen kapsz enni, most meg haza jössz dolgozni. Jusztot kifizetjük, a földesur talán kamatot sem fog kérni és ha az ősszel nem is tudjuk egészen

megfizetni az adósságunkat, majd a könyörgésemre az urnó halasztást ad... hogy a boldogságos isten-anya... hallod...“

„Jó földesasszony. Nem lehet ellene beszélni!“ dadogta Bartek.

„Te is majd a lábaid elé borulsz, igen, és ha nem, kitekerem a nyakadat. Csak jó aratást adjon az Isten. Látod, honnan jön a segítség? A lábaid elé borulsz a jótévőnek, én mondom ezt.“

„Mért is ne borulnék a lábaid elé!“ hadarta Bartek.

A sors mintha megint a győzőre mosolygott volna. Néhány nap múltán értesítették, hogy egészségi okból a télíg szabadon bocsátják. Előbb azonban maga elé hívatta a kerületi tanácsos. Bartek egészen alázatosan jelent meg előtte. Ez a paraszt, aki szuronnyal a kezében zászlókat és ágyukat hódított meg, most jobban félt az egyenruhától, mint a haláltól. Valami homály, öntudatlan érzés támadt a lelkében, hogy üldözik, hogy azt tehetnek vele, amit akarnak, hogy fölötte valami rossz, ellenséges hatalom lebeg, amely ellentállás esetén összemorzsolja. És most úgy állt a tanácsos előtt, mint valamikor Steinmetz előtt. Egyenesen, a hasát behuzva, a mellét kidüllesztve, lélekzés nélkül. Néhány tiszt is jelen volt. A háborút meg a hadiszolgálatot megelevenedve látta Bartek maga előtt. A tisztek aranykeretű monoklin át néztek büszkén, megvetőleg. Bartek visszatartott lélegzettel állt előttük, a tanácsos meg parancsoló hangon szólott hozzá. Nem kért, nem is akart rábeszélni, hanem fenyegetett, parancsolt. Berlinben egy képviselő halt meg, új választások lesznek.

„Te lengyel marha! Merj csak Jacsinszky urra szavazni, próbáld csak meg.“

A tisztek szemöldökei is összehúzódtak. Az egyik leharapva egy szivar véget, ismételte a tanácsos szavait: „próbáld csak meg.“ És a győzedelmes Bartekben megállt a lélegzet. Mikor a várt: „mehetsz“ elhangzott, egy félfordulatot csinált balra, kiment és szabadon kezdett lélegzeni. Kiadták neki a parancsot, hogy Krzynda Nielkában Schulberg urra kell szavaznia. A parancs fölött nem elmélkedett sokat, mert haza mehetett Pognebinba, otthon lehetett az aratás alatt, a földesur megígérte, hogy Jusztot kifizeti. Kiment a városból. Az érő gabona hullámzó tengerében járt. A teli kalászkok egymáshoz ütődtek és a paraszt fülnek kellemes hangot adtak. Bartek még gyenge volt, hanem a nap melegítette. „He, milyen szép vagy te világ“, gondolta. Pognebintől sincs már messze.

(Folyt. köv.)

Felölös szerkesztő:

DUGOVICHIMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Budapesti gabonatözsde

Kálnoky és Simon gabonakereskedő cég tudósítása
— Aug. 16. —

Déli zárlat: Buza ápr.-re 10.88. — 10.81, buza máj. 1904. — — — — —, buza okt. 10.65—10.58, rozs ápr.-ra — — — — —, rozs májusra — — — — —, rozs okt.-re 8.29—8.28, zab májusra — — — — —, zab — — — — —, zab okt.-re 7.26—7.25, teng. szept. 1904. 7.46—7.42, tengeri aug. 7.32—7.38, teng. máj. 1905. 7.42—7.38, tengeri — — — — —, repce — — — — —, repce aug. 10.15—10.25

Butorozott

szoba kiadó. Czim a kiadóban.

Gazdaközönség figyelmébe!!

Ajánlom kender, kötél, zsinag, zsák és ponyva raktáramat, hol minden minőségű és nagyságu zsákok, kötelek u. m. istrángok, kötő fekek stb. kaphatók. Vizmentes takaró ponyvák, nyers és rostáló ponyvák bármily minőségben és nagyságban fél óra alatt készülnek.

Nagy választék szebbnél szebb lóhalokban, tennis hálók, függő-ágyak és tornaszerekben.

Egyedüli főraktár Szabadka és környékére:

Weitzenfeld Marcell

kender, len, kötél, zsinag, zsák és ponyva áru raktára Szabadkán, Kovács-utca 294.

Telef n 190.

A „Kávé Király”-hoz.

Aki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „Király-kávét” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk brámely postaállomásra bérmentve, utánvét-tel a következő árban:

1 kgros doboz 4 kor. 80 fill.
2 „ „ 9 „ „ „
4 „ „ 17 „ „ 20 „ „
Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. Cuba kor. 13.50
1 „ „ „ „ Ceylon „ 12.—
1 „ „ „ „ Jamaica „ 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

a „Kávé király”-hoz
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 2/b.

A „Kávé Király”-hoz.

27 db 180 cm. hosszúságu teljesen ép tömör kész

tölgyfa lépcső

lépcsőház vagy pinczelépcsőnek alkalmas jutányosan kapható. Czimet megmondja a kiadóhivatal.

Bor eladás.

300 liter nagyburgundi vörös, 1200 liter kövidinka és rizlingi fehér bor literje

20xréte eladó. Czim a kiadóban.

Kollekció legolcsóbban vásárolni

kész férfi öltönyt, gyermek ruhát, női kabátot és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főter Vermes-palota.

Férfi öltöny ... 17 kor. feljebb
Ulster ... 22 „ „
Felöltő ... 17 „ „
Gyermek öltöny ... 5 „ „
Gyermek felöltő ... 9 „ „

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok ... 11 kor. feljebb
Női Paletok ... 17 „ „
Fiu és leánygallérok ... 5 „ „

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 5 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

Bácsmezei Napló ára 2 fillér kapható: Vig Zsigm. Sándor könyv és papír kereskedésében főter.
Heumann Mór könyv és papír kereskedésében főter.
Meznerics József fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett
Tenner B. dohány tőzsde és játé áru üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa dohány nagy tőzsde Kossuth utca.
Beck Sándor fűszer és liszt üzlete a törvénytörvényekkel szemben.
Hercz József fűszer- és liszt üzlete Petőfi-utca sarkán.
Krési A. Nándor könyv és papír kereskedésében Deák-u.
Gerber Jakab dohány tőzsde és esztérgályos üzletében Kossuth u.

Nojések Géza fűszer és csemege üzletében Damjanich és Berceányi utca sarkán.

PALICSON Menezel Mihály fűszer és csemege üzletében

Splitzer és Klein fűszer és csemege üzletében Rudics-u.

Kiadóhivatalunkhoz intézett levelek esakis bélyeggel továbbíthatnak

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,

Gabonát,
Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,

Üzleti helyiséget
Nyaralót,
Birtokot,
Házat,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban érte cél, ha igénybe veszi a

„Bácsmezei Napló”

kis hirdetési rovatát.

Szép és eszinos engem ismételt felülített, mert a megjelölt helyen ott voltam, de Önnek még hírét sem láttam, úgy látszik, hogy Ön ebben pasziót talál. Barab férfi. 393.

Titánia. Mindég oly hosszasan kell várnom válaszára. 393.

Mariska. Epedve várom minden nap, de legalább felénk járna hogy ezzel is nagy örömet szerezne nekünk. 394.

Bohém gyermek. Levelet akartam Önhez intézni, de címét nem tudtam. Kis hirdetésemre választ nem kaptam és ma már Pestre utaztam és a lapot járni fogom. 395.

Tuba rózsá. K. válaszukat sürgősen kéri. 'Két önkéntes' 396.

Azon két hölgyet, kik vasárnap du csolnakáznai mentek, kérem, hogy lehetséges-e a szökével az ismeretség. Válasz „Nyári” j a. a kiadóba. 397.

Egy vagy két teherszálló kocsit keresek megvételre. Cim a kiadóban. 398.

Egy vagon salgótarjáni szén azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 356.

Jó forgalmu fűszer üzlet visszavonulás miatt azonnal eladó Cim a kiadóban. 347

Bicikli vétel. Egy jó karban levő bicikli kerestetik megvételre. 339.

Izletes ebédkosztot nyerhet 2-3 intelligens uri ember egy jobb családnál. Czim a kiadóban. 173.

Pénzkölesönt ázakra, telkekre, földirtokokra, második, harmadik helyre is. Cim a kiadóhivatalban. 117

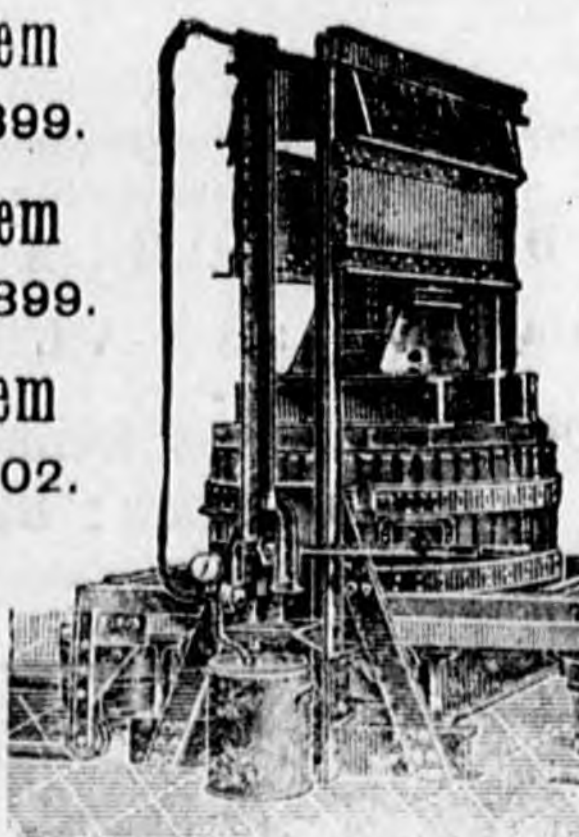
Butorozott szoba a Kazinczy utcában azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 343.

Varró leányok állandó foglalkozásra és tanuló leányokat felvesz Barth Henriké Eötvös-utca Ugyanott egy kisebb üzlet helyiség azonnal kiadó. 354

Hol? Kladek és Hamburger könyvnyomdájában nyomtatványok.
készülnek a legszebb

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem Szeged 1899.
Arany érem Budapest 1899.
Arany érem Pozsony 1902.
Hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kitalolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

kézi hajtásra Herculesnyomó-szerkezettel, fa vagy vastannyerral.
Gyümölcs- és SZŐLŐ-ÖRLŐKET.

bogyózógépeket és gyümölcs-aszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH TH. és TÁRSA, BÉCS II/1. különlegességi gyár gyümölcserőgépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek.

GÁZ- ÉS VILLANYCSILLÁR KIÁLLITÁS.
Nem kell többé Bécsbe vagy Pestre mennünk
GÁZ- ÉS VILLANYCSILLÁROKAT
vásárolni, mert SZABADKÁN
Mayerhoff F.
cégnél (Kossuth-utca) nagy választékban kapható
Szabad megtekintés. Nincs vásárlási kényszer.
Jutányos árak!